

FETHİYE TİCARET ODASI VE SANAYİ ODASI
FETHİYE CHAMBER OF COMMERCE & INDUSTRY

Taşyaka Mahallesi 144 Sokak No:119/1 Fethiye - MUĞLA
T: 0 252 614 11 15 F: 0 252 614 57 91
www.fto.org.tr/
info@fto.org.tr

FETHİYE TİCARET ODASI VE SANAYİ ODASI
FETHİYE CHAMBER OF COMMERCE & INDUSTRY

FETHİYE SORUNLARI ve ÇÖZÜM ÖNERİLERİ 2013

FETHİYE SORUNLARI ve ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

2013

FETHİYE TİCARET ODASI VE SANAYİ ODASI
FETHİYE CHAMBER OF COMMERCE & INDUSTRY

SORUN :

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM KONUSUNDA FARKINDALIĞIN VE MESLEKİ EĞİTİM TERCİH ORANININ DÜŞÜK OLMASI

Fethiye'de mesleki ve teknik eğitiminin başarılı öğrenciler tarafından tercih edilmemesi ve toplum gözündeki itibarını kaybetmesi sektörde nitelikli ara eleman sıkıntısı yaşanmasının başlıca sebeplerinden biridir. İlçede mesleki eğitim kurumlarına öğrenci talebi, istenilen düzeyde olmayıp AB ortalamasının altındadır. Türkiye'de mesleki ve teknik eğitimin genel eğitime oranı % 43,9 iken Fethiye'de bu oran %51,10 ile Türkiye ortalamasının üzerindedir.

Mesleki ve teknik eğitimde doğru meslek seçimi, mesleğe yöneltme ve rehberlik hizmetlerinin yetersiz olması nedeniyle yapılamamaktadır. Mesleğe yönlendirme alanında ise sorun, meslek seçiminin ilgi, yetenek ve potansiyelden ziyade puanlama ya da kontenjan esas alınarak yapılmasıdır. Bundan dolayı başarılı öğrenciler genel eğitimi tercih ederken, mesleki ve teknik eğitimi, düşük profilli öğrenciler tercih etmektedir. Bu da mesleki ve teknik eğitim kurumlarının kalitesini olumsuz etkilemektedir. Öte yandan Fethiye'deki Rehberlik ve Araştırma Merkezi'nin faaliyetleri ise engelli öğrencilere rehberlik hizmeti sunmaya yoğunlaşmıştır. En fazla mesleki yönlendirmeye ihtiyaç duyulan sosyo-ekonomik anlamda dezavantajlı köylerdeki okullarda ise rehber öğretmen açığı bulunmaktadır. Fethiye'nin köyleri ile birlikte toplam 52 ilköğretim okulunun sadece 20'sinde rehberlik hizmeti verilmekte ve 57 rehber öğretmen istihdam edilmektedir. Özellikle kırsal kesimde sosyo-ekonomik bakımdan dezavantajlı başarılı gençler ve ailelerine yönelik mesleki ve teknik eğitimin avantajları ve bu okullardan mezun olduktan sonra kazanılan mesleğin koşulları konusunda farkındalığın yaratılmasına ihtiyaç vardır.

ÇÖZÜM ÖNERİSİ:

Ülkemizde ve Fethiye'de genel olarak “son şans” olarak görülen mesleki ve teknik eğitim ile ilgili önyargıları değiştirmek için mesleki ve teknik eğitimin sunduğu avantajlar konusunda özel sektör, ilköğretim okulu öğrencileri ve veliler başta olmak üzere kamuoyunda farkındalık yaratılması gerekmektedir. Özellikle Fethiye'nin kırsal kesiminde yaşayan sosyo-ekonomik bakımdan dezavantajlı öğrencileri mesleki ve teknik eğitime yönlendirmek için çalışmaların yapılması gerekmektedir. Bu konuda okulların rehberlik servislerine, rehberlik araştırma merkezlerine ve meslek kuruluşlarına çok büyük görev düşmektedir. Söz konusu kurumların iş birliği içinde yapacağı farkındalık faaliyetlerinin, öğrenciler ve aileler için mesleki ve teknik eğitimin cazibesinin artırılmasına katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

İLGİLİ KURUMLAR:

Milli Eğitim Müdürlüğü, Fethiye Rehberlik ve Araştırma Merkezi

SORUN:

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM (ÇIRAKLIK, KALFALIK VB.) KONUSUNDA YAŞANAN SORUNLAR

Mesleki eğitim, genel olarak, bireyleri hayata hazırlayan ve okul bittikten sonra iş hayatına atılarak ekonomik özgürlüğünü kazanmaları için geliştirilen bir eğitim sistemidir. Bu bağlamda mesleki ve teknik eğitimin iş dünyası ile yakından ilgili olması gerekir.

Ancak, 2012-2013 eğitim öğretim yılı itibarıyla yürürlüğe giren 4+4+4 eğitim sistemi kapsamında mesleki eğitim merkezlerinde eğitim görmeyi tercih eden öğrenciler için getirilen açık liseye kayıt yaptıрма şartı ve mesleki eğitim merkezi öğrencilerinin ortalama haftada 40 saat okulda eğitim görme zorunluluğu, pratik eğitimin amacına uygun şekilde yapılmasına engel olmaktadır. Çıraklık belgesini henüz almamış öğrencilerin işletmelerdeki işlerini bırakarak haftada bir tam gün teorik meslek dersleri için mesleki eğitim merkezine gitmeleri ve açık lisede eğitim görmeleri hem işletmeleri hem de pratik eğitimi yarım kalan öğrencileri zor durumda bırakmaktadır.

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nun 20. maddesinde işletmelerde beceri eğitimi gören öğrencilerin teorik eğitimi, mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarında veya işletmelerin eğitim birimlerinde yapılması düzenlenmiştir. Ancak küçük ve orta ölçekli işletmelerde eğitim birimi kurulmasının maddi külfetinden ötürü genellikle eğitim birimi ve eğitici bulunmamaktadır.

Ayrıca, Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliği "Teorik Eğitim" başlıklı 184'üncü maddesinin (c) bendi ile teorik meslek derslerinin işletmelerde yapılması düzenlenmiştir. Söz konusu yönetmelikte, teorik meslek derslerinin işletmelerde yapılabilmesi için en az 8 kişilik öğrenci gruplarının bulunması ve ilgili meslek derslerinin teorik eğitimini yaptıracak öğretmenlerin ek ders ücretinin işletmeler tarafından ödenmesi gerektiği belirtilmektedir. Ayrıca, teorik eğitimin işletmelerde verilmesi için işletmelerin kurum müdürlüğünden almaları gereken izin ile ilgili prosedürler özel sektörün mesleki ve hizmet içi eğitime katılımını engellemektedir.

ÇÖZÜM ÖNERİSİ:

Mesleki ve teknik eğitime özel sektörün katılımını artırmak için meslek derslerinin teorik eğitimini, işletmelerin eğitim birimlerinde yapılmasını teşvik etmek gerekmektedir. Ancak yukarıda da belirtildiği üzere, mesleki ve teknik eğitimin esaslarını düzenleyen kanunlar ve yönetmeliklerin getirdiği prosedürler çok ağır ve maliyetlidir. İşletmelerin eğitici bulundurmak suretiyle kendi işletmesinde mesleki eğitim vererek mesleki eğitime katkı sağlaması veya eğitim birimi oluşturması halinde işletmeciye, işletmesinde çalıştırdığı eğiticinin sigorta primi işveren hissesinin karşılanmasının sağlanması, mesleki ve teknik eğitim ile özel sektör arasındaki bağı kuvvetlendirecektir.

Söz konusu teşvik mekanizmalarının çeşitlendirilmesi ve mesleki eğitim gören öğrencilerin teorik meslek derslerini işletmelerde yapmasının önündeki prosedürlerin kaldırılması özel sektörün mesleki ve hizmet içi eğitime katılımını özendirileceği, bu mekanizmaların mesleki ve teknik eğitimin kalitesinin artırılmasına da katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

İLGİLİ KURUM:

Milli Eğitim Bakanlığı

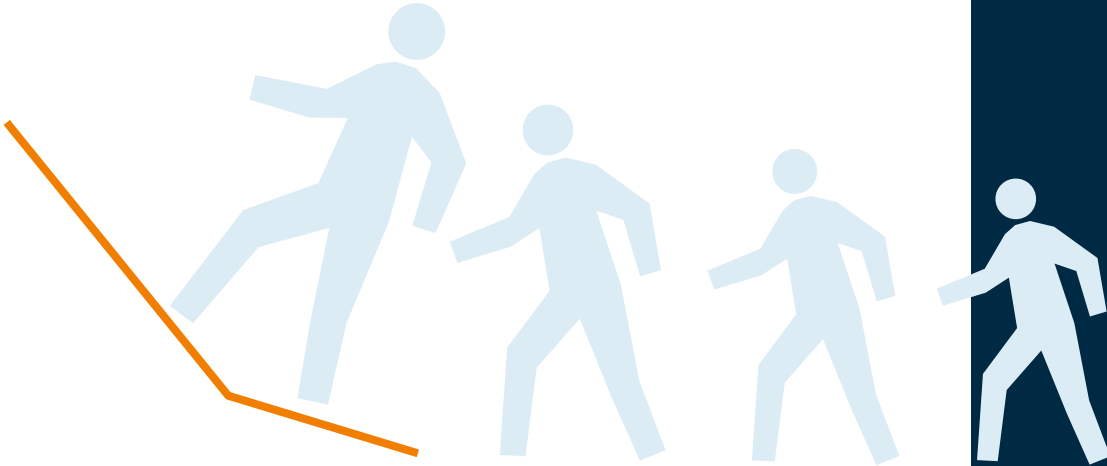
SORUN : KAYIT DIŞI EKONOMİ İLE MÜCADELE YOLLARI

Ülkemizin önemli ekonomik sorunlarından biri olan kayıt dışılık; işletmelerin rekabet gücünü önemli ölçüde etkilediğı gibi, kamu finansman yapısının sağlıklı işlemesine de engel olmaktadır. Ekonomide haksız rekabetin önlenmesi, ekonomik gelişmelerin sağlıklı bir seyir izlemesi ve sağlam bir sosyal güvenlik yapısının tesis edilmesi için kayıt dışılıkla mücadele büyük önem taşımaktadır.

Bilineceğı üzere, kayıt dışı ekonominin daraltılması ve ekonomi içindeki payının azaltılması için öncelikle kayıt dışı faaliyete yol açan nedenlerin ortadan kaldırılması gerekmektedir.

Kayıt dışı ekonominin sebeplerini incelediğimizde ülkemizin ekonomik yapısı, bürokrasinin çokluğu, enflasyon ve ekonomik krizler, yanlış vergi politikaları, istihdam politikası ve kayıt dışılık hakkındaki sosyal bilincin doğru şekilde gelişmemesi gibi nedenlerle karşı karşıya kalmaktayız.

Türkiye'de yapılan kayıt dışı ekonomi ölçümleri, bu büyüklüğün hiç de azımsanmayacak boyutlarda olduğunu göstermektedir. Yapılan ölçümler kayıt dışı ekonominin Türkiye için önemli bir değer olduğunu ortaya koymaktadır. Kayıt dışı ekonominin, ekonomik ve sosyal yapı üzerindeki olumsuz etkileri göz önünde bulundurulduğunda, bu büyüklüğün payının azaltılması gereğı açıktır. Bu nedenle kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınması ülkemiz için hayati öneme sahiptir.

ÇÖZÜM ÖNERİSİ:

Son yıllarda, yatırım ortamının iyileştirilmesi kapsamında bürokrasinin azaltılmasına, enflasyon muhasebesi uygulamasına, vergi oranlarının indirilmesine, gümrük, sosyal güvenlik ve vergi işlemlerinde büyük ölçüde otomasyona geçilmesine, kaçakçılıkla mücadeleye, fikri mülkiyet haklarının korunmasına ve az gelişmiş illerde istihdamın artırılmasının teşvikine yönelik önemli düzenlemeler yapılmıştır. Yapılan bu düzenlemelerle kayıt dışıyla mücadele alanında bir altyapı oluşturulmuş olmasına rağmen kayıt dışılığın boyutu istenilen düzeyde azaltılamamıştır.

Bu noktada, kayıt dışılıkla mücadelede en önemli araçlardan biri güçlü bir vergi idaresi ve etkin bir vergi denetimidir. Kuşkusuz vergi yasalarında yapılacak düzenlemeler önemli olmakla birlikte, öncelikle ele alınması gereken konunun, vergi yönetimindeki yapısal reformlar olduğu unutulmamalıdır. Bu düzenlemeler sırasında, başta vergi yasaları olmak üzere, hukuk sisteminin, idarenin yeniden yapılanmasıyla uyumlu olmasına ayrı bir özenin gösterilmesi gerektiğı açıktır. Örneğın, vergi incelemeleri sırasında, nakit hareketinin izlenmesinde, banka kayıtları önemli bir araç olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durumda Bankalar Kanununun vergi incelemelerini kolaylaştıracak hükümlerle donatılması gerekmektedir.

Öte yandan ekonomide kayıt dışılığın azaltılması için, güçlü toplumsal ve siyasi iradeyle, iş ve çalışma hayatına ilişkin mali yüklerin azaltılarak, mevzuat ve işlemlerin basitleştirilmesi, etkin bir denetim ve ceza sisteminin geliştirilmesi, idarelerin teknoloji altyapısının güçlendirilmesi ve kayıt dışılığın zararları konusunda toplumun bilinçlendirilmesi sağlanmalıdır.

İLGİLİ KURUM:

Maliye Bakanlığı, bölge milletvekilleri

SORUN : TARIMDA PLANLI ÜRETİMİN UYGULANMAYIŞI

Dünyada uygulanabilirliği en kolay üretim alanı örtü altı yaş sebze yetiştiriciliğidir. Ülkemiz örtü altı üretiminde dünyada üçüncü sırada bulunmaktadır. Bu kadar yüksek kapasiteye sahip olan bu üretim sahamızda bile planlı bir üretim uygulaması yapılamamaktadır. Belki uygulamada birtakım altyapı sorunlarımızın olması engel gibi görünmektedir. Ancak her geçen gün zorlaşan pazarlama problemleri ürünlerimizin dünya pazarlarında değer kaybetmesine sebep olmaktadır. Pazarda değerini koruyan ülkelerle rekabetimiz zorlaşmaktadır.

Plansız bir üretimle sezonun bazı zamanlarında ürün arzının yüksek olması fiyatların çok düşmesine sebep olmaktadır. Ürünün pazarda değersiz hale gelmesi Türk tarım ürünlerinin imajını bozmaktadır. Hâlbuki ihtiyaç sezonu boyunca sürekli ve istikrarlı bir ürün arzı fiyat dengesini koruyacağı gibi Türk ürünlerinin imajının korunmasını sağlayacaktır.

Bugün Avrupa'nın yaş sebze ihtiyacının büyük bir kısmını karşılayan İspanya'da planlı üretim devlet politikası olarak uygulandığı için bu ülke ihtiyaç sahibi tacirler ve ülkeler tarafından en gözde tercih edilen ülke durumundadır. İspanya'nın toprakları ve üretim sahaları Türkiye'ninki kadar bakir ve verimli değildir. Ama devletin tarım politikaları yüzünden Avrupa'nın gözdesi olmaya devam etmektedir.

İLGİLİ KURUMLAR:

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, bölge milletvekilleri

ÇÖZÜM ÖNERİSİ:

Türkiye'de plânlı üretime ışık tutacak basit bir uygulama, çiftçilerimizin %60 plânlı üretime geçmesine yetecektir. Zira uzun yıllardan beri üretim sahasında girdi temini yapan ve ürün pazarlama alanlarında faaliyet gösteren tacirlere çiftçiler hep aynı soruları sorarlar: "Bu yıl ne ekelim? Hangi tarihte dikim yapalım? Hangi üründen ne kadar ekelim?" İşte çiftçinin plânlı üretime hazır olduğunu bu üç soru göstermektedir. Biz çiftçimize bu üç soruya cevap bulabileceği bir veri kaynağı oluşturursak çiftçimiz kendisi ürün plânlamasını yapacaktır. O halde, bilgiyi sağlamak ve sektördeki (çiftçi, ziraî ilaç bayisi, ilgili kooperatifler, ürün tacirleri, ihracatçılar) tüm aktörleri bilgilendirme nasıl olabilir? İnternet üzerinde bir program oluşturarak hazırlanan veri tabanı bu sektörlerin ihtiyacını karşılayacaktır. Sektöre fide temin eden fidelikler aldıkları fide siparişlerini, miktar, dikim zamanı, dikim bölgesi ve çeşit olarak bu ortak veri tabanına siparişi aldıkları anda girerlerse birinci verimiz oluşacaktır. Ayrıca tohum satan firmalar sattıkları tohum miktarı, satış tarihleri, çeşidi ve satış bölgesini veri tabanına girerlerse ikinci veri kaynağı elde edilmiş olur. Bu sitelere bilgi girişi sadece fide üretimi yapan işletmeler ve tohum satan firmalar tarafından yapılabilirdir.

Bu yöntemle üretim tarihi, üretim miktarı ve üretim yeri bilgilerini oluşturulacaktır. O yıl içindeki fiyatlar ve pazarın ihtiyaçları takip edilerek hangi ürünün hangi tarih aralıklarına kaydırılması gerektiği çiftçimiz tarafından tespit edilecek ve kendi içinde plânlı üretim oluşturacaktır.

"Bu yıl ne ekelim?" sorusuna çiftçi, bu veri tabanı bilgilerine bakarak karar verebilir. "Bu yıl hangi tarihte ekelim?" sorunun cevabını bu yıl yeni siparişlerden ve geçen yılların ekim tarihlerinden analiz yaparak bulabilir. "Ne kadar ekelim?" sorusuna da aynı yöntemle cevap arayabilir.

Böyle bir siteyi hükümet gücüyle oluşturmanın, devlet kontrolüyle yürütmenin etkisi ve gücü muhakkaktır. Ayrıca bu siteye bilgi girişleri kontrollü yürütülmesi, bu siteye bilgi girişlerini sağlayacak firma ve fideliklere giriş zorunlulukları sağlanmalıdır. Bu bilgilerin sağlıklı girilmesi ve izlenecek bilgilerin sağlıklı olması, sistemin netice vermesi için çok önemlidir. Ayrıca Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı fide pasaport uygulamasındaki bilgiler bu işler için yeterli değildir. Zira hem tüm fide sayısını yansıtmamakta hem de zamanında bilgi akışı ve ulaşımı mümkün görülmemektedir. Tohum bilgilerinin girilmesi sahte tohum ekimiyle haksız elde edenlere de engel olacaktır.

SORUN :

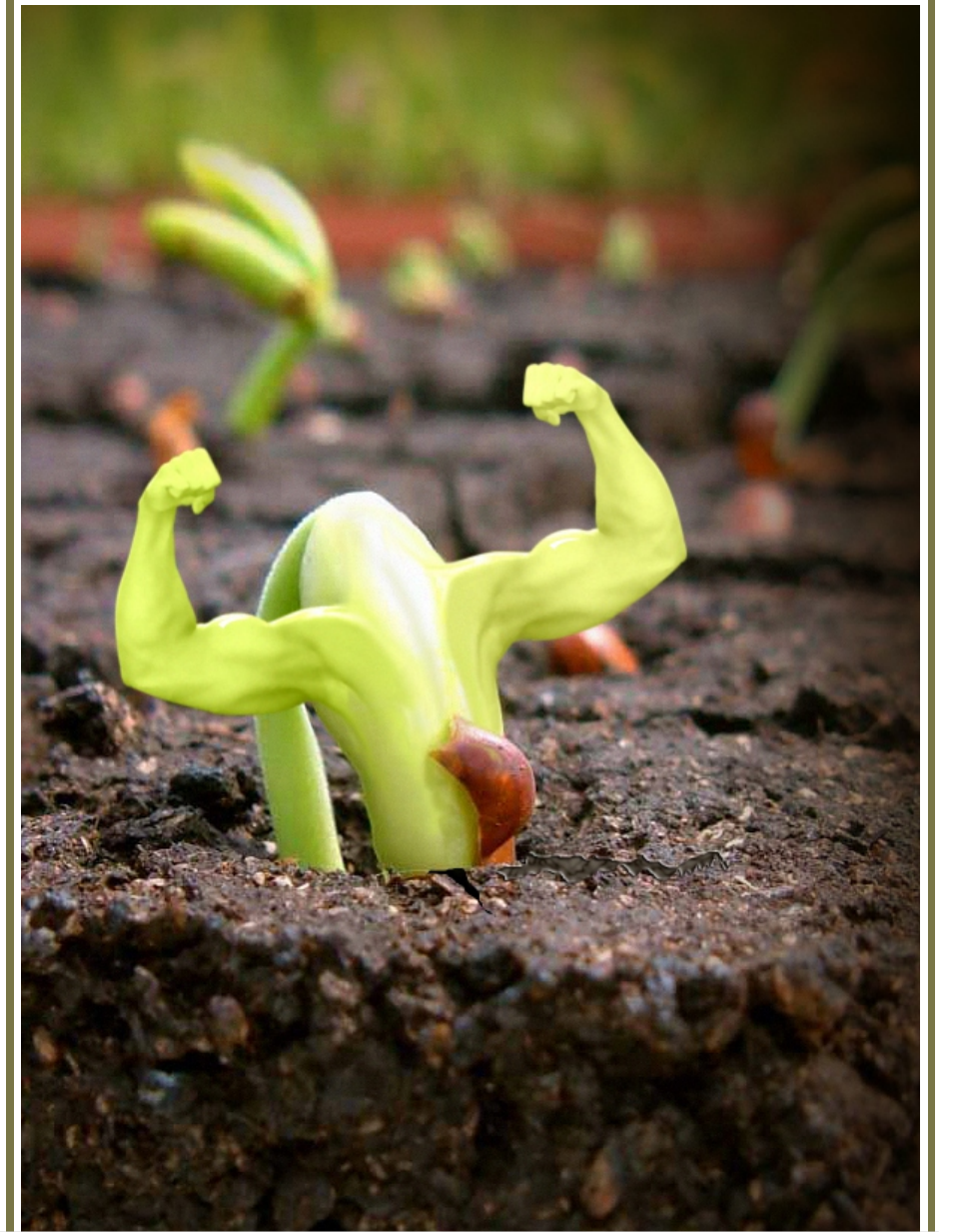
TÜRK TARIMINDA İZLENEBİLİRLİK VE SONUÇLARI

Türk tarımının büyük bir kısmında izlenebilirlik uygulanabilir ölçüden ziyade uyarlanabilir bir sistemle çalışmaktadır. İzlenebilirliğin ilk kayıt yapısı üretici kayıt defterleri gerçek bilgilerle yazılmamaktadır. Hasat yapılacak günlerde çiftçiden istenen hasat sayfası üç beş ilaç ile doldurulup, sorumlu devlet mühendisine "uygundur" onayı yaptırılır, hasat edilen ürünler bu bilgiler ve onay sayfasıyla izlenebilirlik zincirinde tüketiciye gönderilir.

Ancak hepimizin malumudur ki, ilaçların uygulanması safhasında çiftçi, üretici sorumlu devlet mühendisi ile beraber değildir; çiftçi bu aşamada zirai ilaç bayisi mühendisleri ile ya da danışmanlarıdır. Hal böyle olunca, üretici kayıt defterlerindeki bilgilerin çiftçiyle birlikte çiftçinin danışmanı veya en kolay ulaşabileceği zirai ilaç bayisi mühendislerine onaylatılması daha uygun olacaktır. Zira ürünlerde kullanılan tüm girdiler bayi mühendisi veya danışmanının bilgisi dahilinde uygulanmaktadır. Kullanılan girdilerin hasat zamanı ve tüketime uygunluk bilgileri danışman ve zirai ilaç bayisi mühendisleri tarafından bilinmektedir. Üretim sahasının her anında bulunan bu mühendis ve çiftçilerimizin verdiği doğru bilgiler izlenebilirlikte daha iyi netice verecektir. Bu bilgilerin doğruluğunun kontrolü Tarım İl Müdürlüğü tarafından yapılmalıdır. Onaylı hasat sayfasıyla hasat edilen ürünlerden hasat yapıldıktan sonra alınan numunelerin analiziyle kontrol yapılmalıdır. Çıkan sonuçlardan hem onayı yapan mühendis hem de çiftçi sorumlu tutulmalıdır.

ÇÖZÜM ÖNERİSİ:

Üretimi yapan çiftçi ve onunla üretimde beraber olan danışman ve zirai ilaç bayisi mühendisinin bilgi akışıyla uygulanan izlenebilirlik daha başarılı olacaktır.

İLGİLİ KURUM:

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, bölge milletvekilleri

SORUN :

SEBZE MEYVE İHRACATINDA SAĞLIK SERTİFİKASI DÜZENLENMESİ

İşleme tabi tutulmamış bitkisel ürünlerin (*temel tarım ürünleri*) ihracatında Bitki Sağlık Sertifikası düzenlenmektedir. Bu sertifika ürünün bitkisel hastalıklardan arı olduğunu belgelemektedir. Bunun yanı sıra, hali hazırda geçerli olan mevzuat kapsamında, tüm tarım ürünlerinde işleme tâbi tutulup tutulmadığına bakılmaksızın alıcı ülkenin talebi doğrultusunda Sağlık Sertifikası düzenlenmektedir. Bu çerçevede ihracatçının ya da temsilcisinin ürünün denetlenmesini isteyen bir beyanname vermesi üzerine, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca gıda güvenliğine yönelik olarak sertifika düzenlenmesi amacıyla yapılan denetim esnasında muayene ve analiz etmek üzere gerektiğinde numune alınarak denetim raporu ve analiz sonuçlarının değerlendirilmesinde **alıcı ülke talebi ve/veya Türk Gıda Kodeksi** esas alınmaktadır. Ülkemizden Rusya Federasyonuna yapılan yaş meyve sebze ihracatı ile ilgili olarak alıcı ülke talebi doğrultusunda her ihraç partisi için numune alınarak pestisit analizleri yapılmakta ve Sağlık Sertifikası düzenlenmektedir.

Sağlık Sertifikası, ihraç ürünlerinden tesadüfî seçilen partilerin tesadüfî örnekleme metoduyla kontrol edilmesi suretiyle düzenlenmektedir. Ancak bölgemizde ihracatçılarımız ihraç ürünü yaş sebze meyveyi değişik çiftçi ve üreticilerden toplayarak oluşturmaktadır. Örneklemlerden bir tanesinin analiz sonuçları olumsuz çıkarsa bu sonuç, ihracatçının o anda ihraç ettiği bütün ihraç ürününe teşmil edilerek ürünün ihracatı durdurulmakta ve/veya ürün yurt içi piyasaya arz edilmektedir. Dolayısıyla bir üreticinin sağlıksız ürün üretmesinin bedelini önce ihracatçı ardından da tüm toplum ödemektedir.

ÇÖZÜM ÖNERİSİ:

İhracatçımız ürünün ticaret kısmında olduğu, üretim kısmında olmadığı için üretim kısmın sorumluluğundan kurtarılmalıdır. İhracatçı sağlık sertifikası alabilmek için beklediği analiz sonucunda zamandan ve ürünün kalitesinden kaybetmektedir.

Böyle bir uygulama yerine hasat edilen ürün, çiftçi adına halde, yolda veya ürün ağaçtan ayrıldıktan sonra analiz edilirse yaş sebze meyve üretiminin sağlıklı bir şekilde yapılması sağlanacaktır. Bu uygulama rastgele üreticilerden örneklemler alınarak yapılmalıdır. Çıkacak sonuçlardan hasat sayfasında ismi bulunan çiftçi, danışman, zirai ilaç bayisi mühendisi sorumlu tutulmalıdır. Bu şekilde yapılan kontroller tüm insanlığa sağlıklı ürünler sunmaya yardımcı olacaktır.

Sağlıksız ürün üretmenin bedelini
toplum ödemessin!

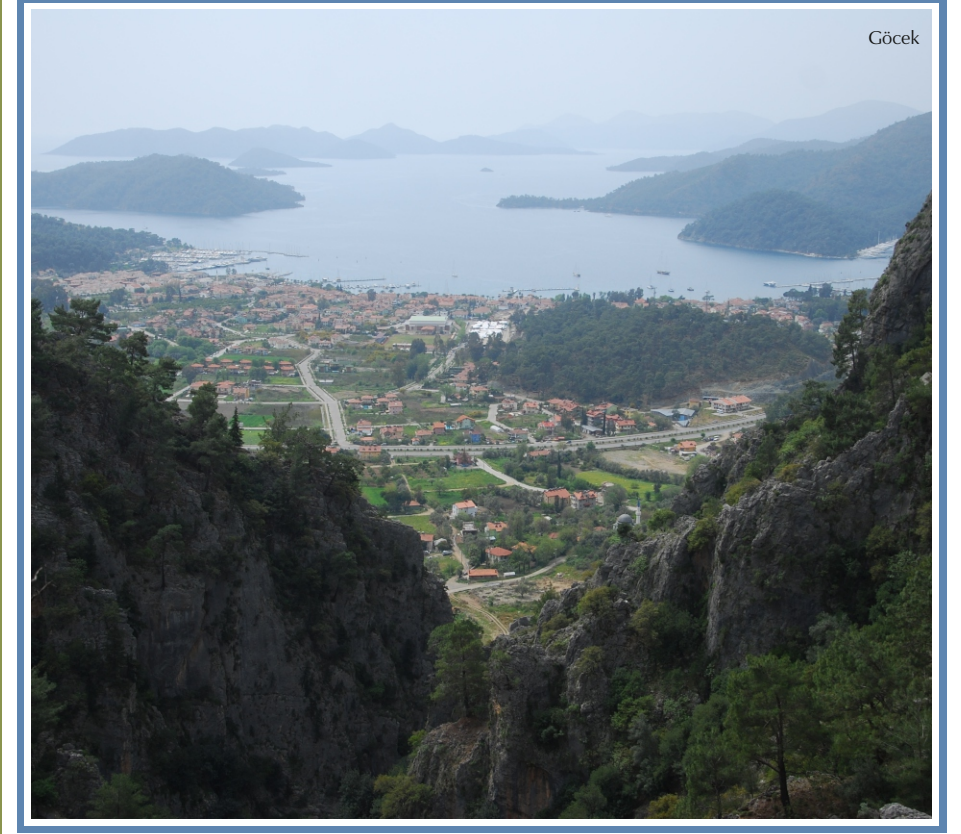
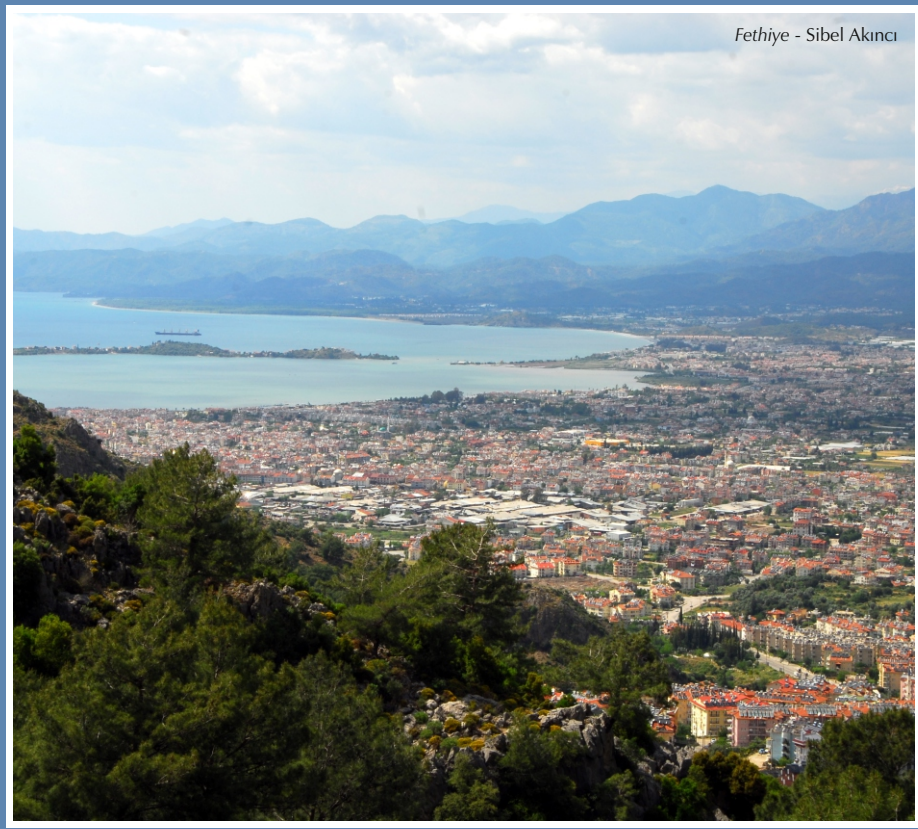
İLGİLİ KURUM:

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, bölge milletvekilleri

SORUN : FETHİYE'DE ARSA ÜRETİMİ

Muğla'ya uzaklığı 130 km, yüzölçümü 3.055 km² olan ilçemizin nüfusu her geçen yıl artmakta olup, 2012 yılı TÜİK verilerine göre Fethiye'nin nüfusu 195.419'dur. İlçemiz Muğla Merkez'in yanı sıra diğer Muğla ilçelerinden de fazla nüfusa sahiptir. Fethiye'nin nüfusu, tüm Muğla'nın nüfusunun %23'üdür. Türkiye genelinde nüfus artış hızı 2012 yılında %12,01 iken, ilçemizde bu oran %13,10 olarak gerçekleşmiştir. Bunun en büyük sebebi Fethiye'nin ülke içinden ve dışından göç alan bir yer olmasıdır.

Hal böyle olunca bu denli göç alan bir ilçenin konut ihtiyacı ve dolayısıyla arsa ihtiyacı doğmaktadır. Bir ovaya kurulu olan Fethiye'nin halihazırda arsa stoku tükenmek üzeredir ve gelen göçü karşılayacak yeni konutların ve arsaların üretilmesi gerekmektedir.

ÇÖZÜM ÖNERİSİ:

On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi Ve Yirmi Altı İlçe Kurulması İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile Muğla Belediyesi artık büyükşehir belediyesine dönüşmüş ve Fethiye ilçe merkezinin sınırları da genişlemiştir. Karaçulha, Göcek, Kargı, Ölüdeniz gibi beldelerin sınırları Fethiye'ye katıldığından Fethiye ilçesinin merkezine dahil olan alanlar genişleyecek, böylece merkezde imara açılarak konut alanı olacak yeni arsalar ortaya çıkacaktır.

İLGİLİ KURUMLAR:

Muğla Büyükşehir Belediyesi, Fethiye Belediyesi

SORUN :

İNŞAAT VE İHRACAT SEKTÖRÜNDE KDV İADESİ

İnşaat ve ihracat sektöründe KDV iadelerinde sorunlar yaşanmakta ve iadelerin alınması aylarca sürmektedir. Söz konusu sorun üç temel nedenden kaynaklanmaktadır.

1.Müteahhit veya İhracatçıdan Kaynaklanan Sorunlar:

Belgeler zamanında mali müşavirlere iletilmediği veya zamanında faturalar alınmadığı için sorunlar yaşanmaktadır. Bu tür iş yapan firmalar sadece 8binTürk Lirasını üzeri değil, işleriyle ilgili yaptıkları tüm harcamaları banka veya PTT kanalıyla ödemelidirler çünkü alım yaptıkları yerin bir altı (2.alt) Maliye tarafından koda düşürülmüş olabilir. Bunun da tek çaresi ödeme belgesinin ibrazıdır.

2.Mali müşavir ve Yeminli Mali Müşavirlerden Kaynaklanan Sorunlar:

Belgelerin süresinde kaydedilmemesi, yanlış kaydedilmesi, sağlıklı karşıt inceleme yapılmaması vb. nedenlerle yaşanan sorunlar

3. İdareden Kaynaklanan Sorunlar:

- İdareye verilen K.D.V. iadesi raporlarının kontrolü sırasında; K.D.V. İade Raporunun kontrolünün dışında, Gelir/Kurumlar Vergisi, Geçici Vergi, Tapu Harçları, Damga Vergisi gibi konularda da araştırma yaparak iadenin gecikmesine neden olmaktadır.
- İdarenin elinde yeterince personel olsa bile K.D.V. iadeleri için az sayıda personel ayırarak işlerin yığılmasına ve iadenin gecikmesine neden olmaktadır.
- Her vergi dairesi kendi mevzuat bilgisi dahilinde, rapora Y.M.M. tarafından konulmasına gerek görülmeyen farklı belge ve bilgiler istemekte, bu da uygulamada birliğin sağlanmasını engelleyerek iadelerin gecikmesine neden olmaktadır.
- Bazı hallerde çok küçük tutarlardaki farklılıklar için (örneğin 20-30 TL, hatta kuruşlar) bile rapor ekleri ve ilgili sayfaların düzeltilmesi istenmekte ve bu durum da iadenin gecikmesine neden olmaktadır.
- Y.M.M.'lerin güncel mali kontrol sistemine ulaşamamaları, alt mükelleflerden hangilerinin sahte belge kullanıcısı/düzenleyicisi konumunda oldukları konusunda tam bilgi sahibi olamamalarına yol açmakta, bu durum idare tarafından ortaya çıkarıldığında rapor listeleri ve ilgili sayfaların değiştirilmesi istenerek zaman kaybına yol açılmaktadır.

- İade raporlarının hazırlanması sırasında en çok zaman alan konu Y.M.M.'lerin yaptıkları karşıt incelemelerdir. Rapor sürecinin 2/3'sini bu zaman dilimi almaktadır.
- İdarenin iç mevzuatında (Vergi Daireleri İşlem Yönergesi) Vergi Dairelerinin, Y.M.M. K.D.V. İadesi Tasdik Raporlarına 7 (yedi) gün içinde işlem yapılması gerektiği belirtilmektedir. Diğer taraftan V.U.K.'nın 112/5. maddesinde "... iadesi gereken vergilerin ilgili mevzuatı gereğince mükellef tarafından tamamlanması gereken bilgi ve belgelerin tamamlandığı tarihi takip eden üç ay içinde iade edilmemesi halinde bu tutarlara üç aylık sürenin sonundan itibaren düzeltme fişinin mükellefe tebliğ edildiği tarihe kadar geçen süre için ... tecil faizi oranında hesaplanan faiz ... vergi ile birlikte mükellefe iade olunur" hükmü bulunmaktadır. Vergi Daireleri 7 günlük süreyi dikkate almadıkları gibi, üç aylık sürenin dolmasına az bir zaman kala raporda küçük bir eksik veya belli bir konuda izahat isteyerek faiz ödemekten kaçınmaya çalışmaktadırlar.
- 3568 sayılı Yasa gereği, Y.M.M.'lerin yazdıkları raporlar, vergi inceleme raporu niteliği taşımaktadır. Bu nedenle, anılan Kanun Tebliğlerinde yer alan hususlar (rapor dispozisyonu, karşıt incelemeler vb.) ile iadenin içeriğine, miktarına yönelik kontroller dışında, içeriği etkilemeyen yazım hataları detayına kadar inilmekte, neredeyse yeniden incelemeye tâbi tutulacak konuma gelmektedir.
- Bazı illerde (Örneğin, Antalya-İstanbul) K.D.V. İadesi, raporun idareye teslim tarihinden itibaren en geç 15 gün içinde mükellefin hesabına ödenmektedir. İlimizde bu süreç ortalama 3 aydır, bazı hallerde 5 aya kadar çıkabilmektedir.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ:

Mükellef ve mali müşavirden kaynaklanan sorunlar kendi içinde çözülebilecek sorunlar olduğundan, çözüm önerileri kısmında sadece idareden kaynaklanan sorunlara değinilecektir.

- K.D.V. İadesi Tasdik Raporları vergi dairelerine 2 suret olarak verilmektedir. K.D.V. iadesini etkilemeyen konularla ilgili işlemler, K.D.V. iadesi tamamlandıktan sonra 2. dosya üzerinden yapılmalıdır. İadeyi etkilemeyen

(örn. tapu harçları, usulsüzlük cezaları vb.) konular nedeniyle dosya geciktirilmemeli, gerekirse ilgili konular için incelemeye sevk edilmelidir.

2. Günümüz ekonomisinin çok hızlı bir döngüye sahip olması nedeniyle, vergi iadeleri mükelleflerce çok önemli konuma gelmektedir. Bu nedenle, idarede çalışanların, iade isteyen mükelleflere potansiyel hırsız gözüyle bakmayı bırakıp bu konuda yeterince personel ve zaman ayırmaları gerekmektedir. Şu bilinmelidir ki iadeler kanunların mükelleflere tanıdıkları bir haktır.

3 .K.D.V. iadelerinde, raporda yer alacak hususlar, eklenecek belgeler ve bunlara ilaveten istenecek diğer bilgi ve belgeler Türkiye'nin her yerinde aynı olmalıdır. Gerekirse bu konuda bir kılavuz yazılmalı, gerekirse de ilgili personel eğitime alınmalıdır.

4. Kayıt hatalarından veya küçük tutarlı bir fiş ya da faturaların durumundan kaynaklı hatalarda, vergi dairelerine belirli tutara kadar (örn.100-200 TL) re'sen tenzil yetkisi verilmelidir.

5. Y.M.M.' lerin güncel mali kontrol sisteme erişimine izin verilmeli, karşıt inceleme yapılmayan küçük faturalar için zaman kaybı engellenmelidir.

6. Bu sistemin yanı sıra mükelleflerin adres bilgileri, mali müşavir ve yeminli mali müşavir bilgileri de Y.M.M.'lere açılmalıdır. Diğer taraftan karşıt inceleme sınırının daraltılması da önemli bir etken olacaktır. Örneğin süresinde tam tasdik sözleşmesi imzalayan mükelleflere ya da Büyük Mükellefler Vergi Dairesine kayıtlı mükelleflere karşıt inceleme yapılması istenilmemelidir.

7. Vergi Daireleri işlerinin yoğunluğunu öne sürerek dosyalara mevzuattaki sürelere uygun şekilde bakamamaktadırlar. Ancak V.U.K.'da belirtilen süre yaklaştığında yeniden süre kazanmak için ilgisiz konularda izahat yazısı istemektedirler. Bu nedenle, iadenin içeriğini, miktarını değiştirmeyecek konularda izahatın istenmesi engellenmelidir.

8. Y.M.M.'ler raporlarını 3568 sayılı yasadan aldıkları yetkiyle yapmakta, raporları vergi inceleme raporu niteliği taşımaktadır. Kanun koyucunun Y.M.M.'lere verdiği bu yetkideki amaç, sürecin tıkanmasını önlemek, vergi

inceleme elemanlarının ve idarenin başka işler yapabilmesine de imkan sağlamaktır. Bu nedenle, iade raporları değerlendirilirken bu hususlar unutulmamalıdır.

9. İadelerin bazı illerde hızlı, bazı illerde yavaş çıkması iş yoğunluğuna bağlanamaz, çünkü örnek verilen iller, ilimize göre iş hacmi daha büyük ve yoğun illerdir. İade sürecinin uzama nedeni, vergi dairelerinin çalışma sistemlerine, idarenin ve çalışanların konuya bakış açlarına, konuya verilen öneme dayandırılabilir. Bu durum için tarafımızca bir çözüm önerisi getirilememekte olup, iade alan mükelleflerin başka illerde mükellefiyet kaydı yaptırmaması gibi alternatif konular iade alan mükelleflerce tartışılmaktadır.

İLGİLİ KURUMLAR:

Maliye Bakanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı, Muğla Vergi Dairesi Başkanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, TURMOB

SORUN :

AYNI BÖLGEDE AYNI TÜRDE ÇOK SAYIDA İŞ YERİ OLMASI

Ülkemizde ve beraberinde ilçemizde bazı sektörlerde iş yeri sayısı bakımından aşırı yığılmalar oluşmuştur. İşletme sahipleri ya da yeni iş yeri açacaklar yeterince araştırma yapmadan sadece kulaktan dolma bilgilerle yatırıma girişmektedirler. Böylece aynı bölgede aynı mal ve hizmeti satan işletme sayısı hızla artmakta ve bu durum piyasada arz talep dengesini bozduğu gibi haksız rekabet unsurlarını da doğurmaktadır.

Öte yandan yeterli sermaye, pazar ve sektör araştırması yapılmadan açılan bu iş yerlerinin yaşam süreleri çok kısa olup, birkaç yıl içinde kapanırken çevresindeki pek çok iş yerine de zarar vermekte, bu tür iş yerlerinin sahipleri esnafa ve devlete olan borçlarını ödemediği kaçmaktadırlar. Bu sorun önümüzdeki dönemlerde ülke ve bölgemiz ekonomisinde daha ciddi kırılmalara yol açacak ve ekonomik istikrara ulaşmayı da engelleyecektir.

ÇÖZÜM ÖNERİSİ :

Öncelikle iş yeri açma ve çalışma ruhsatlarının verilmesi sırasında ilgili belediyelerce İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik hükümleri sıkı bir şekilde uygulanmalı ve mevzuatın esnetilmesi nedeni ile de artan iş yeri enflasyonu sınırlandırılmalı, kayıt dışılığa kesinlikle izin verilmemelidir. Anayasa'nın 173'üncü maddesinde, "Devlet, esnaf ve sanatkârı koruyucu ve destekleyici tedbirleri alır." amir hükmü karşısında devlet denetleyici bir rol üstlenerek sistemde sorunlara yol açabilecek unsurları denetim mekanizması içinde bertaraf etmelidir.

Öte yandan iş yeri açma ile ilgili tüm mevzuatta değişiklik yapılarak iş yerlerinin açılmasında ruhsatlandırma işlemini yapan belediyelerin yanı sıra meslek odalarının da serbest rekabeti bozmadan sektörlerin sağlıklı işleyişini garanti altına alabilmek için düzenleyici, yönlendirici, denetleyici ve tavsiye veren bir rol alması için gerekli değişiklikler yapılmalı, iş yerlerinin yer seçimlerine ilişkin yasal düzenlemeler yapılmalıdır. Bunu sağlamak için bir bölge, yörenin özelliğine göre alt bölgelere ayrılıp iş yeri envanterine dayalı akılcı bir sistem kurulması yerinde olacaktır. Kamu kurum ve kuruluşları ile meslek örgütleri ve ilgili dernekler bir araya gelip oluşacak yapının sevk ve idaresini kararlaştırabilir.

"Devlet, esnaf ve sanatkârı koruyucu ve destekleyici tedbirleri alır."

İLGİLİ KURUM:

Bölge milletvekilleri, ilgili belediyeler ve meslek odaları

SORUN :

İLÇEMİZDE BULUNAN ANTİK TİYATRO, ÇARŞI VE KALENİN RESTORASYONUNUN YAPILARAK TURİZME YENİ BİR KONSEPT KAZANDIRILMASI İÇİN ÇALIŞMALARIN YAPILMASI

1980'li yılların ikinci yarısından itibaren Türkiye turizmindeki gelişmeye paralel olarak Fethiye, deniz-güneş-kum eksenli bir turizm hareketi içinde olmuştur. Fethiye, Turizm Danışma Bürosu'nun istatistiklerine göre, 2012 yılında 650.000 yerli ve 600.000 yabancı turist olmak üzere toplam 1.250.000 kişi tarafından ziyaret edilmiştir.

Bu avantajlı duruma rağmen, klasik pazar olarak adlandırılan Avrupa pazarında Fethiye halen deniz-güneş-kum dayalı bir turizm destinasyonu algısına sahiptir. Bu nedenle yöredeki turizm faaliyetleri 6 aylık bir periyoda sıkışmıştır ve turizmden elde edilen gelirin büyük kısmı Ölüdeniz-Hisarönü-Kaya gibi bölgelerde faaliyet gösteren işletmeler tarafından kazanılmaktadır. Bu durum, sektörün dar boğaza girmesine, kendini yenileyememesine ve Fethiye merkezde faaliyet gösteren işletmelerin turizmden hak ettiği payı alamamasına sebep olmaktadır.

Fethiye ve çevresinde yer alan Kshantos, Sydma, Cadianda, Tlos gibi tarihi yerlerin yanı sıra Fethiye merkezde Amyntas Kaya Mezarları, Telmessos Tiyatrosu ve Fethiye Kalesi, Paspatur Çarşısı gibi önemli tarihi noktalar mevcuttur. Bütün bu tarihi değerler mevcut hali ile turistik çekim alanı yarat(a)madığı için özellikle Paspatur esnafı turizmden pay alamayıp ticari olarak can çekmektedir.

1. derece arkeolojik sit alanı içinde bulunan Telmessos Tiyatrosu'nun kalıntıları 1991-1994 kazısı ile gün ışığına çıkartılmıştır. Söz konusu çalışma ile gün yüzüne çıkarılan tiyatronun restorasyonu Haziran 2012 itibariyle T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın katkıları ile başlatılmıştır ve yapılmakta olan restorasyon çalışmasının Mart 2014'te bitirilmesi öngörülmektedir. 2.000-2.500 kişilik kapasitesi olan Telmessos Tiyatrosu'nun koruma-kullanma dengesi gözetilerek yapılan restorasyonundan sonra 3.500-4.000 seyirci önünde ulusal ve uluslararası birçok organizasyona ev sahipliği yapabilecek duruma gelmesi, bölgenin kültür turizmine katma değer sağlayacaktır.

Ancak Telmessos Tiyatrosu'nda yapılan restorasyon çalışması tek başına yeterli değildir. Amyntas Kaya Mezarları, Fethiye Kalesi ve Paspatur Çarşısı'nın da etkin bir turizm ürünü haline getirilmesi gerekmektedir. Antik Telmessos'un ilk akropollerinden biri olarak kullanılan Fethiye Kalesi, Ortaçağ'da yapılmıştır. Osmanlı Dönemi'nde silahhane ve karakol olarak kullanılan Fethiye Kalesi Fethiye'nin bütün manzarasına hakim konumu ile de avantajlıdır. Fethiye Kalesi ve Amyntas Kaya Mezarları üzerinde yapılacak çevre düzenleme ve restorasyon çalışmalarının yanı sıra Paspatur Çarşısı'nın cephelerinin iyileştirilmesi gerekmektedir.

ÇÖZÜM ÖNERİSİ:

Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Payına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik'e göre belediyeler tarafından tahsil edilen emlak vergilerinin %10'u, belediyelerin ve il özel idarelerinin görev alanlarında bulunan taşınmaz kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla kullanılmak üzere ayrılmaktadır. Söz konusu ödenek, ilin kültürel değerleri göz önüne alınarak Valilik tarafından hakkaniyet ölçüsünde kullanılmaktadır.

Telmessos Tiyatrosu'nun restorasyon projesi bu ödenek kullanılarak çizilmiş, restorasyon çalışmaları da T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yapılmıştır. Fethiye Belediyesi tarafından söz konusu ödenek kullanılarak Paspatur Çarşısı'nda cephe sağlamlaştırılması projesinin hayata geçirilmesi için başvuruda bulunulmuş, ödenek durdurulduğu için henüz sonuç alınamamıştır. Akdeniz ev mimarisi tipolojisi oluşturarak Paspatur Çarşısı'nın özgün kent dokusu ile bütünlük arz edecek mimariye kavuşması için söz konusu ödeneğin sağlanması gerekmektedir.

Aynı şekilde, 36.800 metrekare alanda bulunan Fethiye Kalesi'nin kazısının T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından kaynak aktararak gerçekleştirilip, restorasyon projesinin oluşturulması ve Amyntas Kaya Mezarları'na seyir terasları inşa edilerek çevre düzenlemesi yaptırılması gerekmektedir.

İLGİLİ KURUMLAR:

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Fethiye Müze Müdürlüğü, Muğla İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, Muğla Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu, Fethiye Belediyesi

Orhan Okutan

SORUN :

FETHİYE'NİN TANITIMINA YÖNELİK OLARAK ULUSLARARASI DÜZEYDE SES GETİRECEK ORGANİZASYONLARIN PLANLANMASI

Ülkemizin sosyolojik koşulları göz önüne alındığında tanıtım organizasyonlarının (şölen, festival, şenlik vb.) bölge, yer veya kültürlerin tanıtımında önemli katkısının olduğu bilinmektedir. Dünyanın birçok bölgesinde başarılı ve görkemli şekilde gerçekleştirilen bu etkinlikler incelendiğinde amaç, işlev ve öneminin iyi kavranması, tarihsel derinlik, yer ve zaman seçimi, yeterli ekonomik destek ve iyi bir organizasyonun bölgenin tanıtımında başarı getiren unsurlar olduğu görülmektedir.

Söz konusu organizasyonlar, toplumsal işlevlerinin yanı sıra önemli ekonomik işlevlere de sahiptir. Çeşitli sanat ve kültürel gösterilerin yapılması, ulaşım-konaklama, yiyecek-içecek, hediyelik eşya gibi birçok bileşeni bu etkinliklere ekonomik bir boyut kazandırmaktadır.

Bir bölgede kutlanmasına rağmen günümüzde şöhreti uluslararası düzeye ulaşan çok başarılı festivaller bulunmaktadır. İtalya'daki Venedik Festivali ve Brezilya'daki Rio Karnavalı bunlardan sadece ikisidir. Yine sinema alanında dünyadaki en eski festivallerden biri olan Cannes Film Festivali ilk olarak yapıldığı 1946 yılından itibaren sinema etkinliği yanında organizasyonun yapıldığı bölge ile özdeşleşmiştir.

Ancak, Fethiye'de tanıtım organizasyonları beklenen ilgiyi görmemektedir ve periyodik hale getirilemediği için gelenekselleştirilememiştir. Kültürel ve tarihi tanıtımımıza büyük katkısı olabilecek bu tür organizasyonların önemi ilçe genelinde kavranamamıştır. Bu tür organizasyonlar topluma mal edilememiştir. Bu organizasyonların, ilçenin tarihi, gelenek görenekleri ve oyunları gibi kültürel değerlerini yaşatmak, bunların diğer topluluklar tarafından tanınmasını sağlamak açısından önemi konusunda ilçemizde farkındalık yeterli boyutta olmadığı gibi, yöre halkı da halihazırda yapılan organizasyonları sahiplenmiş değildir.

ÇÖZÜM ÖNERİSİ:

Fethiye'nin tarihi ve kültürel değerlerinin tanıtımı için ulusal ve uluslararası düzeyde organizasyonların yapılması gerekmektedir. Ekonomik kaynakların yetersizliği tanıtımın etkinliği için önemli bir faktör olsa da düşük maliyetler ile başarılı organizasyon örnekleri dünyada yer almaktadır. Örneğin, Portekiz'in Aguede şehrinin sokakları böyle bir festivale ev sahipliği yapmaktadır. Temmuzdan eylüle kadar süren bu sokak sanatı turistlerin en uğrak yerleri arasında bulunmaktadır. Umbrella Sky (Şemsiye Gökyüzü) projesi adıyla, iki yıl önce başlayan bu sanat renkli şemsiyelerin görüntüsü ile bölgeye önemli oranda turist çekmektedir. Projenin amacı düşük maliyetlerde sokakları düzenlemek, ticareti ve turizmi geliştirmektir. Artık gelenek haline gelen bu sergi, dikkat çekmekle kalmayıp, şemsiyelerin yere vurduğu renklerle de sıradan bir sokağı ilgi çekici hale getirmiştir.

İLGİLİ KURUMLAR:

Başta belediyeler ve odalar olmak üzere tüm sivil toplum örgütleri

SORUN :

TURİZMDE FETHİYE'YE ÖZGÜ YENİ BİR KONSEPTİN OLUŞTURULMASI İÇİN ÇALIŞMALARIN YAPILMASI (KÜÇÜK OTEL İŞLETMECİLİĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ, MİMARİ VE KÜLTÜREL OLARAK FETHİYE'YE ÖZGÜ BİR ÇALIŞMANIN YAPILMASI)

Günümüzde küreselleşme, teknolojik gelişmeler, tüketimin ve tüketim bilincinin artması gibi etkenlerin beraberinde getirdiği yoğun rekabet ortamı, gerek mal gerekse hizmetler sektöründe üretim kalitesinin artmasına neden olmuştur. Ancak artık, hizmet ve ürün kalitesindeki artış, pazardan istenen payı almak için yeterli olamamaktadır. Bu nedenle, firmaların rakiplerinin aralarından sıyrılmaları için, iletişim yöntemlerini kullanarak tüketicilerine ulaşmaları gerekmektedir. Tüm alanlarda olduğu gibi turizm alanında da ülkeler ve bölgeler daha çok tüketiciye ulaşmak ve turizm talebini artırmak için tanıtma faaliyetlerinden faydalanmakta, turizme yönelik uzun vadeli politika ve stratejiler geliştirmektedir.

Turizm alanında yaşanan yoğun rekabet, destinasyonlara yönelik markalaşma çalışmalarının daha detaylı yürütülmesini zorunlu hale getirmiştir. Turizm endüstrisi geliştikçe ve tüketicilere daha farklı seçenekler sunmaya başladıkça, destinasyonlar için “marka” olmanın önemi daha da artmaktadır.

Turistik destinasyonlar da şüphesiz birer üründür ve turizm ürününün üretildiği yerde tüketilmesi, üretim endüstrilerine göre markanın daha da fazla önemli hale gelmesine yol açmaktadır. Bu bağlamda destinasyon bir turizm alanı, bölgesi ya da başlı başına bir ülke olabilmektedir. Destinasyon, mal ve hizmetlerin yanı sıra yörenin ve kültürünün tek bir ürün haline dönüştürülerek pazarlanması çabalarını da ifade etmektedir.

İlçedeki turizm potansiyeline sahip tüm alanlar ÖÇK (özel çevre koruma) statüsündedir. Bu nedenle, diğer yörelerde olduğu gibi bir “turizm alanı” uygulaması söz konusu değildir. Buna bağlı olarak ilçede beş yıldızlı otel bulunmamaktadır. Hâlihazırda var olan 5 adet 500 yatağın üzerindeki beş yıldızlı tatil köyü resort kapsamında olup, kış sezonunda faaliyet göstermektedir. Ayrıca yöredeki konaklama tesisleri Türkiye'deki konaklama sektörünün gelişim geleneğine aykırı bir şekilde sahillere yerleşmemiştir. Ülkemizde 1990'lı yıllarla beraber ortaya çıkan kitle turizmi açısından dezavantajlı sayılan bu durum, 21. yüzyılın başında Fethiye için pek çok fırsatı da beraberinde getirmiştir. Fethiye, özgün karakteri, betonlaşmamış ve kendine özgü çevresel özellikleri ve doğası ile pek çok potansiyeli içinde

bulunduran küçük ölçekli otellerden oluşan bir turizm ilçesi olarak 2000'li yıllara gelmiştir.

Ancak fiyata dayalı rekabet stratejisi sektöre büyük darbe vurmakta, küçük ölçekli otellerde sabit maliyetlerin çok yüksek olmasından dolayı sektörde faaliyet gösteren KOBİ niteliğindeki işletmeler yaşamlarını sürdürmekte zorlanmaktadır. Dolayısıyla, turizm sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin kârlılık oranlarının düşük olduğu görülmektedir. Sektörde söz sahibi olan mevcut kesimin markalaşma, kurumsallaşma ve iş model ve sistemleri sürdürülebilir nitelikten çok uzaktır. Bu süreç bir kısır döngü olarak sektörün gelişim sürecini önemli ölçüde engellemekte ve doğal olarak işletmelerin renovasyon yatırımları yapmalarını zorlaştırmaktadır. Diğer taraftan, sektörde faaliyet gösteren işletmeler ile ilgili kamu kurum ve kuruluşları arasındaki koordinasyonun ve ortak çalışma kültürünün de oldukça zayıf olması dikkat çeker olmuştur. Turizm sektörünün geneline yayılmış olan bu durum, görüldüğü üzere Fethiye destinasyonunu da kapsar bir hal almıştır.

ÇÖZÜM ÖNERİSİ:

Turizmde Fethiye'ye dair bir konsept oluşturulması için bölgede turizm sektöründen karar alıcı pozisyonda bulunan temsilciler, politika yapıcı ve uygulayıcılar ve sektör temsilcilerinin bir araya gelerek bir Fethiye Turizm Markalaşma Stratejisi Kurulu oluşturmaları gerekmektedir. Bu kurulun sorumluluğu, ortak akılla, bölgede 12 ay sürdürülebilir turizmin sağlanabilmesi için gerekli analizleri yapmak ve bir "markalaşma stratejik planı" hazırlamak olmalıdır. Bu analiz ile Fethiye'nin mevcut ve potansiyel pazarlarındaki tüketici eğilim ve beklentileri analiz edilerek pazar ve kategori tanımı yapılmalı; hedef gruplar belirlenerek, bu grupların demografik yapısı, kimliği, yapısal özellikleri, ihtiyaçları, motivasyon alanları ve mevcut durumları belirlenmelidir.

Rekabetçilik analizi kapsamında Fethiye'nin hedef kitle ihtiyaçlarına paralel mevcut ürün ve hizmetlerin yanı sıra geliştirilmesi gereken ürün ve hizmetleri değerlendirilmelidir. Tüketici odaklı bir yaklaşımla Fethiye'nin rakipleri analiz edilmelidir. Ayrıca, Fethiye'nin hedef kitle tarafından nasıl algılanacağı ile destinasyona nasıl bir kimlik ve kişilik kazandırılacağı, marka kimliği vaadi ve marka konumlaması yapılarak gerçekleştirilmelidir.

Bu sürecin kapsamlı şekilde ele alınmasıyla birlikte, ilk olarak destinasyona yönelik marka farkındalığı yaratma ve konumlandırma çalışmaları üzerine analizler yapılmalıdır. Bununla birlikte, destinasyonun kârlılığının artırılması ve rekabet açısından güçlü öğelerinin belirlenmesi ve marka halini alan destinasyonun sürdürülebilirliği ve alternatif turizm türleri yelpazesinin genişletilmesine yönelik tespitler gerçekleştirilmelidir.

İLGİLİ KURUMLAR:

Bölge milletvekilleri, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Muğla İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Fethiye Turizm Danışma Bürosu, FETAB, FETAV, FETOB, Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası

"markalaşma stratejik planı"

SORUN :

PAZARYERLERİNDEKİ AÇIKTA YİYECEK VE İÇECEK SATIŞI

Pazaryerleri, dünyanın en eski alışveriş geleneklerinden birini oluşturmaktadır. Ancak günümüzde pazaryerlerinin, yerli ve ithal pek çok çeşit mal ve ürünün kayıtlara girmeden satıldığı yerler olmasının yanı sıra pazaryerlerinde açıkta satılan ürünlerle de toplum sağlığı tehdit edilmektedir.

Maalesef pazaryerlerinde gıda kontrolü ve denetim olanakları çok zayıf kalmaktadır. Soğuk zincir içinde satılması gereken süt ve süt ürünleri gibi çabuk bozulabilen gıdalar açıkta satılmakta ve halk sağlığı tehlikeye atılmaktadır. Bazı ürünlerde etiket yer almadığı gibi, bazılarında da yarım kilo, üç kilo gibi halkı yanıltan birtakım etiketleme yöntemleri kullanılmaktadır. Bu yüzden, tüketiciler benzer ürünleri karşılaştırma yapma imkânından yoksun kalmaktadırlar.

ÇÖZÜM ÖNERİSİ :

Her ne kadar bozulan gelir dağılımı ve ucuza gıda ve mal alma arzusu semt pazarlarını gerekli kılsa da, ortaya çıkan, özellikle açıkta satılan gıda maddelerinde hijyenle ilgili sorunlar semt pazarlarında ciddi bir düzenlemeye ihtiyaç olduğunu ortaya koymaktadır.

Bu kapsamda şikayet üzerinde çalışan denetim mekanizması yerine, açıkta yiyecek satan özellikle pazaryerlerindeki işletmeler daha sık denetlenmeli, uygulanacak caydırıcı cezalarla toplum sağlığını tehdit eden hijyen sorunu bertaraf edilmelidir.

İLGİLİ KURUM:

Fethiye Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, yerel yönetimler, Fethiye Sabit Seyyar Pazarcılar ve Manavlar Odası

**Semt pazarlarında
hijyen denetimi sıklaştırılmalı!**

SORUN :

YENİ SİGORTA ACENTELERİ YÖNETMELİĞİ'NİN HALEN ÇIKARILAMAMASI

Türkiye'de faaliyet gösteren 53 sigorta şirketinin 2013 yılının ilk 6 ayındaki prim üretimi 12,5 milyar TL'ye ulaşmıştır. Bu miktarın %70'i, sektörün en büyük dağıtım kanalı olma özelliğini koruyan sigorta acenteleri aracılığıyla üretilmiştir. Sektörün önemli aktörlerinden biri olan acentelerin hak ve menfaatlerinin korunması ve faaliyet çerçevelerinin belirlenmesi, Hazine Müsteşarlığı tarafından hazırlanan Sigorta Acenteleri Yönetmeliği ile sağlanmaktadır. İlk olarak 2008 yılında çıkarılan yönetmeliğin üzerinden 5 yıl geçmesine rağmen halen acentelerin sorunlarını giderici yeni yönetmelik çıkarılamamıştır. Sonuncusu 20.01.2013'te tarafların görüşüne açılan yönetmelik taslağı ile ilgili yapılan anketlerde acentelerin %67'si yönetmelik taslağını eksik bulmakla birlikte bir an önce mevcut durumu düzenleyici tedbirlerin yer aldığı bir yönetmeliğin hayata geçmesini istemektedir. Çünkü sigorta şirketlerinin tek taraflı düzenledikleri sözleşmeler, onlara acenteye ödedikleri komisyonu istedikleri biçimde düşürme hakkı tanımaktadır.

Örneğin acentelerin zorunlu trafik sigortalarında aldıkları %17 komisyon tebliğle “%17 komisyon ödenir” şeklinde güvencede iken, yapılan tebliğ değişikliğiyle “en fazla %17 komisyon ödenir” şeklinde değiştirildiğinden, son bir yılda birçok sigorta şirketince, teknik zarar bahane gösterilerek acente komisyonları %5 civarına düşürülmüştür. Bu husus, diğer sigorta dalları için de geçerlidir. Ayrıca şirketler internet sigortacılığına hızla yol alarak kendilerine ait çağrı merkezleri gibi kanalları yaygınlaştırmaktadır. Bu satış kanalları ile müşterinin bilgilendirme hakkını ikinci plana atılarak, prim odaklı satış yapılmaktadır. Bu durumun doğal sonucu olarak sigorta acenteleri her geçen gün ticari varlıklarını sürdürmekte ciddi sıkıntılarla karşı karşıya kalmaktadır ve acentelik müessesesi yok olmaya sürüklenmektedir.

ÇÖZÜM ÖNERİSİ:

Hazine Müsteşarlığı Sigortacılık Genel Müdürlüğü'nün üzerinde çalıştığı yeni Sigorta Acenteleri Yönetmeliği'nin aşağıdaki hususlar gözetilerek ivedilikle çıkarılıp hayata geçirilmesi gerekmektedir:

1. Acente sözleşmelerinde taraflar arasındaki hak ve yükümlülüklerde denge gözetilmesi esas alınıp, adil ve eşit sözleşme düzenlemesi sağlayan tek tip acente sözleşmeleri yapılmalıdır.
2. Sözleşmelerde acentelere ödenecek asgari komisyon oranları belirtilmelidir.
3. Bankalar ve bankalar haricinde kalan özel kanunlara istinaden acentelik yetkisi tanınan kurumların sigorta aracılık faaliyetleri kendi görev alanlarıyla bağlantılı zorunlu sigortalar, ferdi kaza ve yalnızca risk ürünü içeren hayat sigortaları, devlet destekli tarım sigortaları ile sınırlı olmalıdır.
4. Hileli iflas gibi herhangi bir yüz kızartıcı suç nedeniyle acentelik yapamayanlar hariç, sigorta şirketleri acentelerin müşterilerine ait polise ve portföy bilgilerini, kendisine ait direkt satış birimleri ile başka satış ve pazarlama kanallarına aktarmamalıdır.
5. Yeni yönetmelikte acentelerin daha fazla gözetilmesi gerekmektedir. Çünkü ne bankalar ne posta servisleri ne otomobil bayileri ne de sigorta şirketlerinin kendi satış elemanları dâhil olmak üzere hiçbir organizasyon, geçimini yalnızca bu işten kazanan bir acentenin 7 gün 24 saat verdiği hizmeti hakkıyla verebilir.

İLGİLİ KURUM:

Hazine Müsteşarlığı, bölge milletvekilleri

SORUN :**SİGORTA ACENTELİĞİ VE EKSPERLİĞİ YAPANLARIN
ETKİN DENETLENEMEMESİ****Açıklama:**

5684 Sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 28. maddesi, her türlü özel sigortacılık ve bireysel emeklilik faaliyetlerinin ve işlemlerinin kamu adına denetlenmesi görevini Hazine Müsteşarlığı Sigorta Denetleme Kurulu'na vermiştir.

Sigortacılık Kanunu ile Acenteler ve Ekspertler Yönetmeliği'nin getirdiği gerekliliklere uymayan birçok acente ve eksperin bulunduğu bilinmesine rağmen, yapılan şikâyetler etkin sonuçlandırılmamaktadır. TOBB'a bağlı odaların denetim yetkisi acentelerin asgari fiziki şartları ile sınırlı olup, diğer yükümlülükler denetlenememektedir.

ÇÖZÜM ÖNERİSİ:

Acentelerin ve eksperlerin denetlenmesi için, Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı Sigorta Denetleme Kurulu dışında ticaret odalarının yetkilerinin artırılması sağlanmalıdır. Meslek gruplarının arasında olan Sigortacılık Meslek Grubu Komitesi'nin de kısmen yetkilendirilmesi gerektiği inancındayız.

Böylelikle acente ve eksperler, şahit oldukları korsan sigortacılık faaliyetlerini veya yönetmelik kuralları dışında hareket edenleri meslek komitesindeki meslektaşlarına ileterek ve bu kişilerin uyarılmasını sağlayarak bölgesel de olsa psikolojik ve etkin bir güç oluşturmaları sağlanabilir.

İLGİLİ KURUM:

Hazine Müsteşarlığı, bölge milletvekilleri

Odaların denetim yetkisi arttırılsın

SORUN :
DALAMAN HAVALİMANI OTOPIK ÜCRETLERİNİN YÜKSEKLİĞİ

Bölgemizin en önemli ulaşım araçlarından olan Dalaman Havalimanı'ndaki otopark işletmeciliği Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHİM) Genel Müdürlüğü tarafından yapılan ihale ile Çe-Tur Çelebi Turizm Ticaret A.Ş.'ne verilmiştir.

Havalimanlarında DHİM tarafından kiralanan veya işletilen otoparklarda uygulanacak tarife ve uygulama esasları her yıl Ulaştırma Denizcilik Ve Haberleşme Bakanlığı Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan ücret tarifesine göre belirlenmektedir.

Ancak Dalaman Havalimanı'na inen uçak sayısı her geçen gün artmakta ve bu artış havalimanındaki otoparkının kullanımını da artırmaktadır. 2012 yılı ağustos sonunda Dalaman Havalimanı'na inen toplam uçak sayısı 19.720 iken, kesin olmayan sonuçlara göre, 2013 yılı ağustos sonunda bu sayı artarak 21.162 olmuş, buna bağlı olarak da havalimanı otoparkının da trafiği artmıştır. Özellikle ticari taşımacılık yapan ve havalimanına devamlı yolcu getirip götüren seyahat acenteleri bir gün içinde defalarca havalimanına girip çıkmakta ve yüksek miktarda otopark ücreti maliyeti ile karşı karşıya kalmaktadır.

ÇÖZÜM ÖNERİSİ :

Antalya Havalimanı'nda İç Hatlar Terminali'nin ilk 15 dakikası ücretsiz iken, Dalaman'da maalesef ücretsiz uygulama bulunmamaktadır. Her gün birçok ticari ve özel aracın uğrak yeri olan Dalaman Havalimanı'nın Antalya'da olduğu gibi ilk 15 dakikasının ücretsiz olması özellikle uçuşların yoğun olduğu zamanlarda yaşanan otopark sıkıntısının da aşılmasına neden olacaktır.

İLGİLİ KURUM:

Dalaman Havalimanı Başmüdürlüğü, Devlet Hava Meydanları İşletmesi, Ulaştırma Denizcilik Ve Haberleşme Bakanlığı

SORUN :
GÖCEK TÜNELİ GEÇİŞ ÜCRETLERİNİN YÜKSEKLİĞİ

Göcek Tüneli, Dalaman Havaalanı veya Muğla ve yöresinden ilçemize gelen turistlerin ulaşımı açısından oldukça önemlidir. Dalaman'a inen turist, Fethiye ve Marmaris'e kara yolu ile gitmektedir. Göcek Tüneli yapılmadan önce Fethiye yöresine gelen turistler oldukça virajlı Göcek rampalarını aşmak zorunda kalıyordu. Virajlı ve tehlikeli yolu ortadan kaldırmak amacıyla Göcek Tüneli'nin yapılması için 1970'li yıllarda bazı girişimlerde bulunulmuştur. Ancak, Göcek Tüneli'nin yapımına bir türlü başlanamamıştır. 8 başbakan, 13 hükümet değişmesine rağmen yapılamayan tünel, 2006 yılında özel sektör tarafından yapımı tamamlanarak faaliyete geçmiştir.

Göcek Tüneli'nin faaliyete geçmesi bölgenin sosyo-ekonomik gelişimi açısından önemli bir yatırımdır. Tünel yapıldıktan sonra 30 dakika olan Dalaman-Göcek arası 12 dakikaya düşmüştür. 830 metre uzunluğundaki tünelden geçiş ise 1 dakika sürmektedir. Dikkat çeken önemli bir husus, söz konusu tünelin geçiş ücretleri konusundadır. Aydın-İzmir arasındaki 100km'lik otoyolun ücreti 3 TL iken 860 metrelik Göcek Tüneli geçiş ücreti binek otomobillerde 3,5 TL, otobüslerde ise 4,5TL'dir. 15 araçlı bir turizm taşımacısının bir sezonda tünel maliyeti yaklaşık 20.000 TL'yi bulmaktadır. Her ne kadar söz konusu tünel özel sektör tarafından yap-işlet-devret modeli ile hayata geçirilmiş olsa da, denetleyici ve düzenleyici rolü olan devletin, tünel ücretleri konusunda bir alt ve üst limitinin bulunması gerektiği düşünülmektedir.

ÇÖZÜM ÖNERİSİ :

Özellikle ticari amaçla taşımacılık yapan ve tüneli sıklıkla kullanan işletmelerin araçları için OGS ya da HGS kart uygulamasına geçilerek geçiş ücretlerinde yapılacak indirim, sektöre büyük katkı sağlayacaktır.

İLGİLİ KURUM:

Bölge milletvekilleri

SORUN : ZİNCİR MAĞAZALAR

Ülkemizde, ekonomik gelişme ve kalkınma düzeylerindeki yükseliş ve küreselleşmenin etkisiyle ortaya çıkan hızlı değişimler hayatın her alanını olduğu gibi tüketicileri ve tüketici satın alma alışkanlıklarını da etkilemiştir.

Ekonomik üretim merkezlerinin şehirlerde toplanması, iş gücünün şehirlere doğru hareketlenmesi ve şehirli nüfusun gün geçtikçe artması sonucunu doğurmuştur. Belirli merkezlerde yoğunlaşan bu insanların tüketim alışkanlıkları şehirleşme süreci ile değişmiş, pek çok unsur yerini yenilerine bırakmıştır. Bu çerçevede büyük alışveriş merkezlerinin ortaya çıktığı ve bu tüketici grubuna hizmet vermeye başladığı görülmüştür.

Sektörde ilk başlarda ulusal firmaların başlattığı rekabet, piyasaya ulusal firmaları satın almak sureti ile giren yabancı sermaye ile daha farklı bir boyut kazanmıştır. Ülkemizde açılan alışveriş merkezlerinin (AVM) sayısı, 2005'te 106 iken, bu sayı 2010'da 263'e, 2011'de 278'e ve 2012 yılında ise 334'e ulaşmıştır. 2013 yılında AVM sayısının 400'e ulaşması beklenmektedir. 2002'den bu yana ülkenin nüfusu yüzde 8,7 artarken, AVM'ler yüzde 400 artmıştır. Yaşanan bu sürece hazırlıksız yakalanan ve hiçbir koruyucu önlem alınmaksızın acımasız rekabette yalnız bırakılan küçük işletmeler varlıklarını sürdüremeyecek bir noktaya gelmiştir. Bu geçiş sürecini yıllar önce yaşamış olan Avrupa ve gelişmiş ülkelerde bu süreçten küçük işletmelerin olumsuz etkilenmemeleri için çeşitli tedbirler alınmış ve yasal düzenlemeler hayata geçirilmiştir.

Bu noktada, ülkemiz genelinde sayıları yüz binleri aşan, emek ve sermayesini birleştirerek çalışan küçük ve orta ölçekli yerel marketlerimiz başta olmak üzere birçok sektörümüz, sayıları giderek artan büyük marketlerle rekabet edemeyerek kapanma noktasına gelmiştir.

Bu sonuç ekonomik ve sosyal dengelerin sağlanmasında en önemli aktör olan küçük ve orta boy işletmeler ile birlikte pek çok kültürel değerimizin de yok olması anlamına gelmektedir. Bu kesimin üretim ve hizmet sektöründe yok olma tehlikesi ile karşı karşıya kalmasının, büyük bir işsizlik ve sosyal patlamaya neden olacağı aşîkârdır.

Köyleri ile beraber yaklaşık 195.000 nüfuslu ilçemizde sayıları her geçen gün

hızla artan büyük mağazaların sayısı 65'i bulmuştur. Bu sayı şüphesiz ki ülkemizin her noktasında nüfusa oranla hızla artmıştır ve önlem alınmazsa artmaya devam edecektir.

Öte yandan beyaz eşyadan tekstile, züccaciye den unlu mamullere kadar pek çok çeşit malı satışa sunan büyük mağazalara yapılan yatırımların devlet tarafından desteklenmesi de, piyasada haksız rekabeti beraberinde getirmiştir. Avrupa Birliği'ne üye ülkelerde serbest rekabetin etkin bir şekilde devamını sağlamak üzere kurallar düzenlenip, haksız rekabet unsurları ortadan kaldırılırken, bizde bu şartlar daha da ağırlaştırılmaktadır.

ÇÖZÜM ÖNERİSİ:

Öncelikle, hipermarketler “Yatırımlarda Devlet Yardımları ve Yatırımları Teşvik Fonu Esasları Hakkında Karar”ın kapsamından çıkartılmalıdır. Çünkü söz konusu karar ile hipermarketlere gümrük vergisi istisnası, yatırım indirimi, makine ve teçhizat alımında KDV desteği sağlanmakta olup, bu husustan marketlerin etkilenmesi kaçınılmazdır.

Gelişmiş ülkelerde büyük mağazacılık gelişim sürecinde bu çeşit alışveriş merkezlerinin ortaya çıkardığı benzer sorunlar hukuki düzenlemelerle çözümlenmeye çalışılmıştır.

Anayasa'nın 173'üncü maddesinde “Devlet, esnaf ve sanatkârlarını koruyucu ve destekleyici tedbirleri alır.” amir hükmü 8'inci 5 Yıllık Kalkınma Planı'nda yer alan “Büyük alışveriş merkezlerinin şehir dışında faaliyet göstermeleri sağlanacaktır.” politikası çerçevesinde 05.07.2011 tarihinde TBMM Başkanlığı'na sunulan ve halen Adalet Komisyonu, İç İşleri Komisyonu, Sanayi Ticaret Enerji Tabii Kaynaklar Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu'nda bulunan “Perakende Ticaret, Alışveriş Merkezleri ve Büyük Mağazalar ile Esnaf ve Sanatkârlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Teklifi”nin bir an önce yasalaşması zarurîdir.

Ayrıca anılan tasarı ile sektörün disiplin altına alınması amaçlanmakla beraber, daha çok 400 metre kareden büyük market zincirlerinin gelişi güzel her yere açılmasını engelleyecek düzenlemelerin yer aldığı gözlemlenmektedir. Ancak

tüm Türkiye'de bakkalların işlerine en çok zarar verenler söz konusu metrekareden daha küçük ve yaygın şubeleri bulunan, sokak aralarına ve apartman altlarına açılan market zincirleridir. Toplam ticaretten aldıkları payları her geçen gün hızla artan bu mağazalar, toplu alımlar nedeniyle tüketiciye sundukları fiyat indirimleri ile rekabet edilemez noktaya gelmişlerdir. Bu kapsamda bir an önce yasalaşmasını arzu ettiğimiz “Perakende Ticaret, Alışveriş Merkezleri ve Büyük Mağazalar ile Esnaf ve Sanatkarlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Teklifi”ne sokak aralarına açılan market zincirleri ile ilgili tedbirlerin koyulması gerekmektedir.

İLGİLİ KURUM:

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, bölge milletvekilleri

SORUN :

FETHİYE'DE OTOPARKLARIN YETERSİZLİĞİ

Adrese dayalı nüfus sayımına göre Fethiye'nin merkez nüfusu 84.053 kişidir ve her yıl yaklaşık 4.000 kişi dolaylarında artmaktadır. Türkiye genelinde nüfus artış hızı 2012 yılında %12,01 olmuşken ilçemizde bu hız %13,10 olarak gerçekleşmiştir. Nüfusu hızla artan ve göç alan bir kent olan ilçemizde 2012 yılı itibariyle trafik tescili yapılan araç sayısı 89.485'tir. Fethiye İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde tescil edilen araç sayısı 2012 yılında 4.802 olup bu sayı her yıl yaklaşık 4.500 civarında artmaktadır. Fethiye'de kişi başına taşıt yoğunluğu Türkiye ortalamasının çok üzerindedir. Türkiye'de her bin kişiye 225 araç, 114 otomobil düşerken Fethiye'de her bin kişiye 455 araç , 175 otomobil düşmektedir.

Fethiye'nin otopark kapasitesi ise 1.300 araçtır. Her geçen gün artan nüfus ve araç sayısının yanı sıra turizm sezonu tatilcilerin yoğunluğunun da eklenmesi ile Fethiye'nin trafik ve otopark sorunu içinden çıkılmaz bir hal almıştır.

ÇÖZÜM ÖNERİSİ:

Şehirlerimizin önemli sorunlarından biri toplu taşıma sorunudur. Tüm dünyada olduğu gibi, özellikle ülkemizde toplu taşıma belediyeler açısından önemli bir sıkıntıdır. Bunun temelinde yakıt fiyatlarının yüksek olması yatmaktadır. Ancak Fethiye'de toplu taşıma hizmetini belediye yerine ağırlıklı olarak dolmuş kooperatifleri tarafından üstlenilmiştir. İlçemizde bu alanda faaliyet gösteren 16 adet dolmuş hattında 575 adet TM plakalı dolmuş 900 civarında ise servis dolmuşu bulunmaktadır. Söz konusu dolmuş sistemi toplu taşıma açısından hem pahalı hem de dolmuşların yarattığı trafik ayrı bir sorun olarak ortaya çıkmaktadır.

Bu bağlamda Fethiye'nin trafik ve otopark sorunu uzun vadede yeni otoparklar yapılması ve yeni dolmuş hatları oluşturulması ile çözülemez. Her geçen gün artan nüfus ve araç sayısı karşısında kent merkezinin yayalaştırılması ve hem ucuz hem de çevreci hafif raylı toplu taşıma sistemlerinin oluşturulması gerekmektedir.

Yıldız Teknik Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü'nden bir öğrenci bitirme projesi olarak Fethiye'nin merkezinin yayalaştırılması üzerine çalışmıştır. Proje Belediye ile paylaşılmıştır. Odamızda ya da Belediye'de incelenebilir.

İLGİLİ KURUM:

Büyükşehir Belediyesi, Fethiye Belediyesi

SORUN :

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM KURUMLARININ ALTYAPI SORUNU VE
ÖZELLİKLE TURİZM VE OTOMOTİV SEKTÖRÜNDE KALİFİYE
ELEMEN EKSİKLİĞİ YAŞANMASI

Fethiye'de mesleki ve teknik eğitimin kalitesini olumsuz yönde etkileyen sorunların başında, mesleki ve teknik okullardaki fiziksel kapasitenin yetersizliği ve atölye donanımlarının zayıf ve eski teknoloji olması gelmektedir.

Fethiye'nin öncelikli sektörü olan turizmde ise nitelikli iş gücü ihtiyacı had safhaya ulaşmıştır. İŞKUR İl Raporuna göre Muğla ilinde en fazla açık iş, turizm ve otelcilik elemanı mesleğinde bulunmaktadır. Söz konusu raporda, istihdam edilen personelde en çok aranan özelliğin mesleki bilgi ve beceri olduğu belirtilmektedir. Ancak turizm sektörüne nitelikli iş gücü yetiştirmek üzere faaliyet gösteren Fethiye Turizm Otelcilik ve Ticaret Meslek Lisesi'nin yiyecek içecek hizmetleri alanındaki uygulama atölyesinde en temel donanım ve malzemeler dahi bulunmamaktadır. Öğretmen ve öğrenciler mutfak ve servis alanındaki yeni teknolojileri öğrenme ve kullanma konusunda okula yeterli mali kaynak aktarılamadığından sektörün gerisinde kalmaktadır.

Ayrıca, otomotiv sektöründe Fethiye'de ortalama 600 işletme faaliyet göstermektedir. Ancak Fethiye'de eğitim veren 5 mesleki ve teknik eğitim kurumunun hiçbirinde bu sektöre eleman yetiştirmeye yönelik alan/dal bulunmamaktadır. Dolayısıyla, bu sektörde kalifiye eleman ihtiyacı gün geçtikçe artmaktadır. Fakat Fethiye Endüstri Meslek Lisesi'nin mevcut fiziki kapasitesi bu alanda atölye kurulması için elverişli değildir ve otomotiv sektörünün ihtiyacını karşılayacak olan atölyelerin kurulması için Fethiye Endüstri Meslek Lisesi'ne arazi tahsis yapılması ve eğitimin yapılacağı atölyelerin kurulması gerekmektedir.

ÇÖZÜM ÖNERİSİ:

Teorik ve pratik eğitimin bir arada gerçekleştiği mesleki ve teknik eğitim kurumlarının pratik eğitim ortamlarının teknolojik gelişmelere adaptasyonu kolay şekilde dizayn edilmesi gerekmektedir. Çünkü günümüzde ihtiyaç duyulan nitelikli iş gücünün eskiden kalma klasik makine ve teçhizatlarla yapılan eğitimle yetiştirilemeyeceği aşîkârdır.

Bu kapsamda, özellikle Fethiye'nin nitelikli eleman ihtiyacı duyulan sektörlerine ara eleman yetiştiren Fethiye Turizm Otelcilik ve Ticaret Meslek Lisesi ve Fethiye Endüstri Meslek Lisesi başta olmak üzere mesleki ve teknik eğitim

kurumlarının fiziki altyapının niteliğinin yükseltilmesi gerekmektedir. Fethiye Endüstri Meslek Lisesi'ne motorlu araçlar teknolojisi alanının faaliyet göstereceği atölyenin kurulması için Fethiye'deki kurum ve kuruluşların arazi tahsis sağlaması ve atölyede kullanılacak makine ve teçhizatın temin edilmesi gerekmektedir.

İLGİLİ KURUMLAR:

Milli Eğitim Bakanlığı, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

